The Self-Knowledge of Man (معرفت) خود شناختی انسان

[توشیهیکو ایزتسو]

در جهان بینی ابن عربی، همه چیز، نه فقط خودِ ما، بلکه تمام اعیان عالمی که ما را احاطه کرده‌اند، همه صور لایتناهی تجلیات الهی هستند. و در این قابلیت اعیان، بین آن‌ها تفاوتِ اصولی و ذاتی وجود ندارد. امّا از حیث ذهنی تفاوت‌های قابل ملاحظه‌ای محسوس است. ما فقط ظاهر این اعیان خارجی، که ما را احاطه کرده‌اند، می‌بینیم. و از دیدن باطن [حقیقت] آن‌ها عاجزیم، زیرا نمی‌توانیم در آن‌ها نفوذ کنیم و حیات الهی را، که در نهان آن‌ها سریان دارد، ببینیم. اما می‌توانیم درون خود را بکاویم و به خودآگاهی برسیم، و در درون خود کردار الهی را، که در آنجا ساری است تجربه کنیم؛ یعنی، با « شناختن خود»، اولین قدم را به‌سوی «شناختن پروردگارمان» برمی‌داریم. بنابراین، فقط کسی که از خود به‌عنوان صورتی از تجلی الهی آگاهی دارد، در موضعی است که می‌تواند به درون آن سرّ حیات الهی راه یابد، که در تمام ذرّات عالم ساری و جاری است، و در آن خوض و غور کند.[1]

چشم بگشا که جلوه‌ی دلدار - در تجلی ست یا اولوالابصار
این تماشا چو بنگری، گویی - لیس فی الدار غیره دیار

***

[یزدانپناه عسکری]

ظاهر اعیان خارجی را دیدن محدودیت زمان و مکان می‌آورد، بخش کوچکی از ذرات ساری در عالم را ادراک می‌کنیم.

---

۱ - مفاتیح الفصوص محی‌الدین ابن عربی (بررسی مفاهیم کلیدی فصوص الحکم) ، تألیف توشیهیکو ایزتسو ، ترجمه و تحقیق دکتر حسین مریدی – کرمانشاه : انتشارات دانشگاه رازی ، ۱۳۸۵، صفحه ۷۵

- صوفیسم و تائوئیسم ، توشیهیکو ایزوتسو ، ترجمه دکتر محمد جواد گوهری – تهران روزنه، صفحه ٦١